

Årsplan

2023 - 2024

Ballestad barnehage

Barnehagens årsplan

Barnehagens årsplan bygger på nasjonale og lokale føringer, bl.a. *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Den er et arbeidsdokument for personalet og dokumenterer barnehagens valg og begrunnelser. Innholdet tilpasses den enkelte barnegruppe og prosessene dokumenteres og vurderes.

Barnehagen skal bidra til en god barndom og legge et grunnlag for barnas videre utvikling og læring. Som pedagogisk virksomhet inngår barnehagen i et helhetlig utdanningsløp. Barnehagen er barnas første arena i det offentlige rom, her skal de delta og medvirke i et demokratisk felleskap.

Innholdet i barnehagen skal være allsidig, variert og tilpasset enkeltbarnet og barnegruppen. Barna skal leke og få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang i barnehagehverdagen.

Høy kvalitet på barnehagens omsorgs- og læringsmiljø krever at personale ser arbeidet med omsorg, danning, lek, læring, sosial kompetanse og kommunikasjon og språk i sammenheng. På den måten forvaltes det helhetlige læringsynet som skal ligge til grunn i barnehagen, til beste for barnas allsidige utvikling.

Barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Barna skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter. For å oppnå dette tilrettelegger personalet for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av det fysiske miljøet i barnehagen. Progresjon gjenspeiles også i hvordan personalet møter det enkelte barn.

Ballestad barnehage

Ballestad barnehage er en barnehage med lange tradisjoner. Bygget vi er i nå er fra 1993/94. Opprinnelig var Ballestad barnehage i lokalene til gamle Ballestad skole. Skolen brant ned i 1992, og barnehagen ble da nyoppført i lokalene vi har i dag. Vi ligger i et område med mye jordbruk og dyrehold. I tillegg har vi flott turmuligheter i nærmiljøet. Bl.a. skog, lekeplasser og en fantastisk flott akebakke vinterstid. Det er gode bussforbindelser rett på utsiden av barnehagen, noe vi vil benytte oss av. Barnehageåret 2021/2022 var barnehagen stengt. Barnehagen ble nyåpnet august 2022 med nye barn og ansatte. Innvendig ble den pusset opp, og uteområdet utbedres underveis.

Barnehagen er en to avdelingsbarnehage med 48 plasser over 3 år. Personalet i år består av 9 årsverk, og vi oppfyller bemannings- og pedagognormen. Disse er fordelt på styrer, pedagogiske ledere, barnehagelærere, barne- og ungdomsarbeidere og assistenter. Av disse er det 3 menn og 6 damer. I tillegg til dette vil vi ha 2 lærlinger, en frem til slutten av februar, og en ut juli.

Dette barnehageåret har vi til sammen 29 barn fordelt på to avdelinger. For barnehageåret 2023/2024 ser avdelingene slik ut:

- Vest: 6 barn født 2021
7 barn født 2020
2 barn født 2019
2 barn født 2018
- Øst: 7 barn født 2022
5 barn født 2021

Visjonen vår:

Der lek, relasjoner og undring gror.

Visjonen bygger på et positivt menneskesyn der vi setter fokus på vennskap og de gode relasjonene. Vi vil jobbe kontinuerlig med betydningen av den gode, aktive og sensitive ansatte i barnehagen for å fremme barns utvikling og trivsel.

Leken har egenverdi, og er betydningsfull for de ulike utviklingsområdene. I tillegg er den en del av barnas kultur.

Vi er opptatt av det vitebegjærlige barnet, og vil tilrettelegge for små og store oppdagelser i hverdagen.

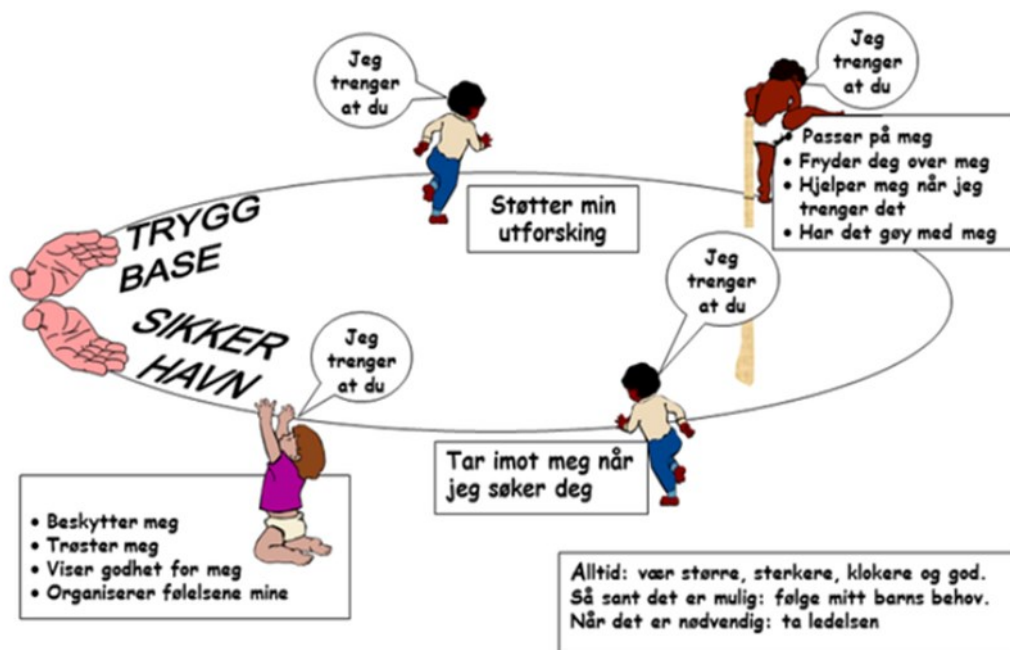
I Ballestad barnehage vil vi ha søkelys på **lek, relasjoner og språk**.

- **Lek** har egenverdi, og er fundamentet i barndommen. **Lek** har ikke noe mål utover seg selv, lek er noe vi gjør. **Lek** er en demokratisk rettighet i barnekonvensjon. FN definerer lek som: *enhver oppførsel, aktivitet eller prosess satt i gang, styrt og strukturert av barnet selv*. **Lek** representerer forlystelse, moro og fornøyelse for barnet, og gir følelse av å skape, gir livslust, glede og velvære. Videre bidrar den positivt til den psykiske helsen. Leken er med på å utvikle den sosiale kompetansen, språket, motorikken, det kognitive og det kreative.
- Gode **relasjoner** er byggeklossene for å skape trygghet og positive leke- og læringssituasjoner. Barn må oppleve trygghet og omsorg for å utvikle seg.

- **Språket** er av stor betydning både for sosial-, emosjonell- og intellektuell utvikling. Barn utvikler språket sitt gjennom leken og i hverdagssituasjoner hvor barn og ansatte samspiller og bruker språket sammen. I tillegg til at personalet i barnehagen er bevisst på muligheter for språkstimulering i hverdagssituasjoner, vil systematisk arbeid med språk kunne bidra til engasjement, fellesskap og språkutvikling hos barna.

I vårt arbeid bruker vi trygghetssirkelen som et verktøy, se modell under.

Trygghetsirkelen.

Kort fortalt beskriver trygghetssirkelen hvordan vi er den trygge basen for barna. Den sier noe om hvordan vi skal møte barna når de bl.a. trenger støtte i utforskningen, trenger trøst, omsorg, bare å lade litt osv.

Omsorg

Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet. I barnehagen skal barna gis mulighet til å utvikle tillit til seg selv og andre. Personalet skal arbeide for et miljø som ikke bare gjør barna til mottakere av omsorg, men som verdsetter barnas egne omsorgshandlinger. Det skal aktivt tilrettelegges for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet, og mellom barna.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Barnehagen vektlegger et positivt møte med barna i bringesituasjonen. Alle barn skal bli møtt av en ansatt når de kommer til barnehagen slik at det skjer en trygg overgang.
- Barnehagen vektlegger å fortelle noe fra dagen i hentesituasjonen.
- Personalet er til stede der barna er og ser det unike i hvert enkelt barn.
- Barna girs ulike verktøy for selv å vise empati og nestekjærlighet bl.a. ved at de mottar trøst og lærer å gi trøst.

Lek

Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling. Barnehagen skal inspirere til og gi rom for ulike typer lek både ute og inne. Personalet skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek - alene og sammen med andre.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet tilrettelegger for lek både innen- og utendørs ved å inspirere, støtte, utvikle og verne om leken.
- Personalet legger vekt på barnas indre motivasjon til lek, er spontane, undrende og tilstedeværende i leken.
- Personalet bruker lek som et middel for læring av bl.a. språk. Her kan det f.eks. tilføres nye ord/uttrykk som barna lærer.
- Personalet bruker leken som et middel til å bygge gode relasjoner, barn-barn og barn-voksen.
- Barnehagen tilrettelegger for at barna skal få felles lekepreferanser, f.eks. ha felles temaer.
- Barna deles inn i mindre grupper for å skape oversikt, struktur og trygghet. Grupper bidrar til gode rammer for leken. Gruppene blir delt ut ifra ulike behov: alder, funksjonsnivå og barnas egne ønsker/interesser.

Læring

I barnehagen skal barna oppleve et stimulerende miljø som støtter opp om deres lyst til å leke, utforske, lære og mestre. Barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær skal anerkjennes, stimuleres og legges til grunn for deres læringsprosesser. De skal få undersøke, oppdage og forstå sammenhenger, utvide perspektiver og få ny innsikt. Gjennom slike prosesser skal barna få bruke hele kroppen og alle sanser i sine læringsprosesser.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Barna får støtte til nye utfordringer i forhold til sin alder og modningsnivå slik at progresjon finner sted.

- Vi jobber systematisk med å oppøve barnets sosiale kompetanse i de daglige rutinesituasjonene og i ulike aktiviteter (se under).
- Vi tilbyr lekemateriale som er tilpasset barnets alder, utvikling og interesse.
- Personalet legger til rette for selvstendighetstrening i påkledning, toalettrutiner og måltid.

Den sosiale kompetansen er noe av den viktigste læringen barna får med seg til skolestart, da den danner grunnlaget for å ta og opprettholde vennskap med andre. Vi jobber målrettet med barns evne til å danne vennskap og føle felleskap med andre. Sosial kompetanse er nødvendig for å inngå i positive relasjoner med andre og omhandler følgende:

Empati og rolletaking	Innlevelse i andres følelser og forståelse for andres tanker og handlinger (å bry seg og ha forståelse for andre).
Prososiale holdninger og handlinger	Fellesskapsverdier og positive handlinger som: ➤ å hjelpe ➤ å dele ➤ å samarbeide ➤ ha respekt for at vi er ulike ➤ oppmuntre andre ➤ inkludere
Selvkontroll	➤ å vente på tur ➤ å inngå kompromisser i konfliktsituasjoner og i lek ➤ å samarbeide med andre ➤ å utsette egne behov ➤ regulere følelser
Selvhevdelse	Hvordan man kan hevde seg selv og egne meninger på en positiv måte. ➤ å tørre og stå imot gruppepress ➤ å bli med på lek og samtaler som allerede er i gang ➤ å ha tro på seg selv – «jeg kan» ➤ håndtere/tåle motstand
Lek, glede og humor	Barna skal ha gode lekemuligheter både ute og inne og de skal oppleve glede og begeistring ved ulike hendelser i barnehagen. Humor skal ha plass i både lek, samtaler og aktiviteter.

Danning

I barnehagen skal barna få delta i beslutningsprosesser og utvikling av felles innhold. Barna skal støttes i å uttrykke synspunkter og skape mening i den verden de er en del av. Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endringer. Personalet skal formidle og praktiseres barnehagens verdigrunnlag i alle deler av det pedagogiske arbeidet. I disse prosessene skal demokrati, medvirkning og likestilling fremmes.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet møter barna ut ifra et felles menneske- og verdisynt, ved å møte barn som aktive deltakere og likeverdige.
- Barna får kjennskap med ulike levesett, kulturer og etnisitet.
- Personalet møter barna på deres undringer, og undrer seg/filosofiserer sammen med dem.
- Vi markerer FN dagen og Samefolkets dag samt andre viktige merkedager.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Et inkluderende barnehagemiljø skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd. Personalet skal forebygge krenkelser og mobbing og bidra til utvikling av barnas sosiale kompetanse og evne til selvregulering. Det skal tilrettelegges for vennskap, fellesskap og mangfold.

Bevegelse og uteaktiviteter vektlegges i vår barnehage da dette er med på å bidra til en positiv utvikling hos barn. Gjennom bevegelse fremmes barns fysiske og psykiske helse, samt at barna opplever bevegelsesglede.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for livsmestring og helse i praksis:

- Vi hjelper barna til å lære seg å sette grenser for sin egen kropp og respektere andres grenser. Barna lærer å si «stopp» og «nei» både med tale og tegn.
- Personalet støtter, veileder og hjelper barna til å sette ord på og regulere egne følelser.
- Personalet legger til rette for varierte aktiviteter, både inne og ute i barnehagen, slik at barn får mulighet til allsidig bevegelse, mestring og ro og hvile.
- Vi har barnesamtaler i grupper og med enkeltbarn om ulike følelser og opplevelser. Samt at vi snakker om «vonde og gode berøringer» og om «gode og vonde/dumme hemmeligheter» for å avdekke vold og seksuelle overgrep.
- Vi markerer verdensdagen for psykisk helse i oktober.

- Barnehagen har en egen plan for trafikksikkerhet. Barn har rett på en trygg og god oppvekst hvor trafikksikkerhet inngår. Trafikksikkerhet er de voksnes ansvar, og vi er rollemønstre for den oppvoksende generasjon.

Barnet som blir møtt av voksne som sier; «jeg ser at du er sint, og jeg kan godt forstå at du synes dette er vanskelig», får både hjelp til å gjenkjenne følelsene sine, samtidig som den voksne anerkjenner at barnet gir uttrykk for sine følelser.

Bærekraftig utvikling

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barnehagen har en viktig oppgave i å fremme verdier, holdninger og praksis for et mer bærekraftig samfunn.

Barna skal få naturopplevelser og bli kjent med naturens mangfold, samt oppleve glede ved å være utendørs og på tur.

Barnehagen vektlegger naturopplevelser gjennom de ulike årstidene ut ifra alder og utvikling.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet sorterer og gjenvinner avfall sammen med barna.
- Vi sår ulike frø på våren og har egen grønnsakshage gjennom sommeren/høsten.
- Barnehagen går på tur i ulike årstider og bidrar til at barna får en begynnende forståelse av hva som skjer i naturen ved årstidsskifter.
- Barnehagen bruker gjenbruksmateriell i ulike aktiviteter.
- Barna lærer å ta med seg søppel hjem fra tur.
- Barnehagen etterstreber å være papirløse. Vi vil derfor først og fremst utgi all informasjon via MyKid.

Barns medvirkning

Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet. Barna skal jevnlig få mulighet til aktiv deltakelse i planleggingen og vurderingen av barnehagens virksomhet. Personalet skal sørge for at alle barn får erfare å ha innflytelse på det som skjer i barnehagen.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet er lydhøre og sensitive overfor barnas språklige, kroppslige og følelsesmessige uttrykk. Personalet lytter, ser, bekrefter, trøster, gleder seg sammen med etc. hvert enkelt barn.

- Barna blir tatt med i planlegging og evaluering i forhold til aktiviteter, tema og turer.
- Personalet observerer og legger til rette for aktiviteter ut fra barnas interesser, behov og modning.
- Leker, bøker og materiell er tilgjengelig for barna slik at de selv kan velge aktivitet.

Kommunikasjon og språk

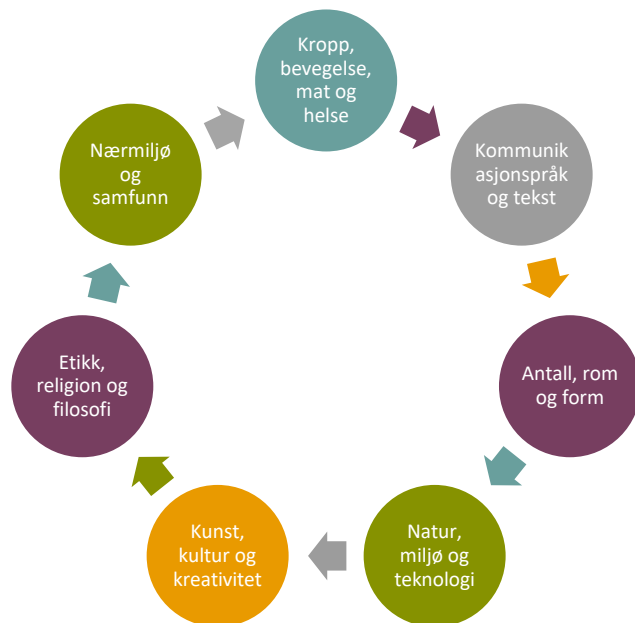
Gjennom dialog og samspill skal barna støttes i å kommunisere, medvirke, lytte, forstå og skape mening. Barnehagen skal anerkjenne og verdsette barnas ulike kommunikasjonsuttrykk og språk. Alle barn skal få god språkstimulering gjennom barnehagehverdagen, og få delta i aktiviteter som fremmer kommunikasjon og en helhetlig språkutvikling.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Personalet legger til rette for hverdagssamtaler med enkeltbarn og i grupper. Barna får anledning til å uttrykke seg, undre seg og reflektere sammen med barn og voksen.
- Personalet anvender språket bevisst som språkmodeller ved at de setter ord på hendelser, følelser og objekter.
- Barn som strever med språket, får ekstra oppfølging i egne språkgrupper og/eller enkeltvis i det daglige i barnehagen.
- Personalet bruker høytlesning for å gi felles opplevelse som utgangspunkt til innhold i videre lek.
- Dagtavle anvendes som visuell støtte dersom det er behov for det.
- Begge avdelingen har ett monter der det settes objekter som gjenspeiler tema vi jobber med.
- Vi har gått til anskaffelse av Snakkepakka som blir brukt inn mot språktrening.

Fagområder

Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Barna skal utvikle kunnskap og ferdigheter innenfor alle fagområdene gjennom undring, utforsking, og skapende aktiviteter.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Fagområdene opptrer gjennom temaopplegg, f.eks. bondegård (her kan alle fagområdene knyttes opp), rutinesituasjoner som garderobesituasjonen (eks. på fagområder vi er innom; kommunikasjon, språk og tekst, antall, rom og form, kropp, bevegelse) og i spontane aktiviteter som lek (alle fagområdene).
- Barna møter fagområdene innendørs og utendørs.
- Personalet tilrettelegger for en progresjon i møte med fagområdene.

Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen skal ivareta foreldrenes rett til medvirkning og arbeide i nært samarbeid og forståelse med foreldrene. Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldresamarbeidet skal både skje på individnivå, med foreldrene til hvert enkelt barn, og på gruppenivå.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Ved oppstart avholdes det en oppstarts samtale med nye foreldre/foresatte.
- Det tilbys to foreldresamtaler hvert år med søkelys på barnets utvikling, trivsel og barnets beste. Ved behov tilbys flere samtaler.
- Det avholdes foreldremøter hver høst, og på våren etter behov.
- Personalet har søkelys på den daglige kontakten med foreldre for å skape en god relasjon. Her utveksles det informasjon og beskjeder.
- Barnehagen har et eget foreldreråd som igjen er representert inn i barnehagens Samarbeidsutvalg med to representanter.
- Barnehagen sender ut en foreldreundersøkelse utarbeidet av Utdanningsdirektoratet hver høst.
- Vi legger ut informasjon i MyKid, bl.a. fra dagen i dag.

Overganger

Barnehage og hjem skal samarbeide slik at barn får gode erfaringer i ulike overganger. Dette gjelder når barnet begynner i barnehagen. Hvis barn skal bytte avdeling i barnehagen og ved overgang til skole og SFO.

Eksempler på tiltak som beskriver hvordan personalet tilrettelegger for dette i praksis:

- Det avholdes besøksdag for nye barn og foreldremøte for nye foreldre i juni.
- Ved oppstart deltar foreldre/foresatte sammen med barnet så lenge barnet har behov for det.
- Ved overgang fra annen barnehage holdes et overgangsmøte.
- Barnehagen har en rutine for interne overganger.
- Ved overgang til skole følges Skien kommune sin overgangsplan.

Nasjonale og lokale ressurser

Udir	Rammeplan for barnehagen (udir.no)	Barnehageloven	Strategisk plan for Oppvekst utarbeides av ny plan, kommer høst /vinter 2023
Skrivesenteret	Barnehagemiljø (udir.no)	Digital praksis med de yngste barna i barnehagen - Skrivesenteret	Kunst og kultur i opplæringa
Lesesenteret	Læringsmiljøsentret	Mat, helse og fysisk aktivitet	Matematikksetret
Naturfagsenteret	Nynorsksenteret	Bufdir	Minstemme.no
Folk om	Flerkulturell opplæring	Fremmedspråksenteret	Statped